

I.	OPIS DO PROJEKTU	2
I.1.	PODSTAWA OPRACOWANIA	2
I.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	2
I.3.	INSTALACJA OGRZEWANIA	2
I.3.1.	ZAPOTRZEBOWANIE CIEPŁA	2
I.3.2.	PARAMETRY INSTALACJI	2
I.3.3.	ZASILANIE W CIEPŁO	2
I.3.4.	RUROCIĄGI	2
I.3.5.	ARMATURA ODCINAJĄCA	2
I.3.6.	ARMATURA GRZEJNIKOWA	2
I.3.7.	ARMATURA REGULACYJNA	2
I.3.8.	ODPOWIETRZENIA	3
I.3.9.	ODWODNIENIA	3
I.3.10.	URZĄDZENIA GRZEJNE	3
I.3.11.	PLUKANIE INSTALACJI	3
I.3.12.	PRÓBY SZCZELNOŚCI	3
I.3.13.	IZOLACJA TERMICZNA	3
I.3.14.	DEMONTAŻ	3
I.4.	INSTALACJA WODY ZIMNEJ I CIEPŁEJ, WEWNĘTRZNE HYDRANTY PRZECIWPOŻAROWE	3
I.4.1.	ZAPOTRZEBOWANIE WODY	3
I.4.2.	ZASILANIE W WODĘ	3
I.4.3.	RUROCIĄGI	3
I.4.4.	ARMATURA ODCINAJĄCA	3
I.4.5.	PRÓBY SZCZELNOŚCI INSTALACJI	4
I.4.6.	PLUKANIE I DEZYNFEKCJA INSTALACJI	4
I.4.7.	IZOLACJA TERMICZNA	4
I.4.8.	DEMONTAŻ	4
I.4.9.	WEWNĘTRZNE HYDRANTY PRZECIWPOŻAROWE	4
I.5.	INSTALACJA KANALIZACJI SANITARNEJ	4
I.5.1.	ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW	4
I.5.2.	PRACE ZIEMNE	4
I.5.3.	LEŻAKI W WYKOPACH	4
I.5.4.	PIONY I PODEJŚCIA ODPLYWOWE	4
I.5.5.	ODWODNIENIE POSADZEK POMIESZCZENIA ROZDZIELACZY	5
I.5.6.	DEMONTAŻ	5
I.6.	INSTALACJA KLIMATYZACYJNA	5
I.7.	UWAGI KOŃCOWE	5

II SPIS RYSUNKÓW

Lp	Nazwa rysunku	Nr rysunku	Skala
1.	RZUT PIWNICY – INSTALACJA KLIMATYZACYJNA, WOD-KAN. I C.O.	S1	1:50
2.	RZUT PARTERU – INSTALACJA KLIMATYZACYJNA, WOD-KAN. I C.O.	S2	1:50
3.	RZUT I PIĘTRA – INSTALACJA KLIMATYZACYJNA, WOD-KAN. I C.O.	S3	1:50
4.	RZUT II PIĘTRA – INSTALACJA KLIMATYZACYJNA, WOD-KAN. I C.O.	S4	1:50
5.	RZUT PODDASZA – INSTALACJA KLIMATYZACYJNA, WOD-KAN. I C.O.	S5	1:50
6.	RZUT DACHU – INSTALACJA KLIMATYZACYJNA, WOD-KAN. I C.O.	S6	1:100
7.	ROZWINIĘCIE INSTALACJI C.O.	S7	-
8.	ROZWINIĘCIE PIONÓW KANALIZACJI SANITARNEJ	S8	-

I. OPIS DO PROJEKTU

wykonawczego części instalacje sanitarne w budynku Urzędu Miasta w Bielsku Podlaskim przy ul. Kopernika 1, nr ewid. działki 2962/2.

I.1. PODSTAWA OPRACOWANIA

- dane architektoniczne,
- obowiązujące Polskie Normy, przepisy Prawa Budowlanego i rozporządzenia właściwych Ministrów, a w szczególności:
  - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Dz. U. 2000 Nr 106 poz. 1126 z późniejszymi zmianami,
  - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. Dz. U. 2003 Nr 120 poz. 1133, z późniejszymi zmianami,
  - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Dz. U. 2002 Nr 75 poz. 690 z późniejszymi zmianami,

I.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Opracowanie obejmuje projekt następujących instalacji sanitarnych budynku:

- projekt instalacji ogrzewania
- projekt instalacji wody zimnej, ciepłej i wewnętrznych hydrantów przeciwpożarowych,
- projekt instalacji kanalizacji sanitarnej,
- projekt instalacji klimatyzacyjnej.

I.3. INSTALACJA OGRZEWANIA

Zaprojektowano instalację C.O. dwururową, z rozdziałem dolnym, w systemie zamkniętym.

I.3.1. ZAPOTRZEBOWANIE CIEPŁA

- Obliczeniowe zapotrzebowanie ciepła budynku na cele C.O. – 44 700 W

I.3.2. PARAMETRY INSTALACJI

Woda o parametrach 80/60°C.

I.3.3. ZASILANIE W CIEPŁO

Zasilanie w ciepło istniejącego przyłącza miejskiej sieci ciepłej.

I.3.4. RUROCIĄGI

Przewody instalacji C.O., podejścia do grzejników zaprojektowano z rur PE grzewczych typ PE-RT/AL, maksymalne ciśnienie robocze 0,6 MPa, przy temperaturze 95°C. Rurociągi prowadzić ze spadkiem $i=0.3\%$ w kierunku odwodnień w pomieszczeniu węzła ciepłego.

I.3.5. ARMATURA ODCINAJĄCA

Jako armaturę odcinającą stosować zawory kulowe z przyłączami gwintowanymi, $T_{max}=100^{\circ}C$, $PN=0,6$ MPa. Funkcję odcinającą spełnia również projektowana armatura regulacyjna i grzejnikowa.

I.3.6. ARMATURA GRZEJNIKOWA

Wbudowane fabrycznie w grzejniki płytowe zasilane od dołu wkładki zaworowe z dodatkowo zamontowanymi głowicami termostatycznymi. Na przyłączach zasilających grzejniki z podłączeniem bocznym zamontować zawory grzejnikowe, kątowe o średnicy DN15 z głowicami termostatycznymi. Na przyłączach grzejników zamontować zawory odcinające, zespolone, kątowe o średnicy DN15.

UWAGI:

- głowice termostatyczne muszą być zgodne z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dn. 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (ograniczony zakres nastawy temperatury, nastawa minimalna $+16^{\circ}C$)
- armatura grzejnikowa powinna umożliwiać indywidualne zamknięcie każdego z grzejników, a także jego opróżnienie i napełnienie
- nastawy zaworów według rysunku: rozwinięcie instalacji c.o.

I.3.7. ARMATURA REGULACYJNA

Funkcję regulacyjną pełnią wkładki zaworowe grzejników i głowice termostatyczne.

Nastawy zaworów do równoważenia statycznego zgodnie z rysunkiem: rozwinięcie instalacji c.o.

W celu niedopuszczenia do przekroczenia maksymalnej temperatury wody zasilającej instalację c.o. dobrano układ regulacyjny, w skład którego wchodzi:

- zawór trójdrogowy HRE, DN32, $Kvs=18$,

- siłownik AMB-162 z przekaźnikiem MSNR,
- regulator ECL COMFORT 200 P16,
- czujnik temperatury powierzchniowy ESM-11.

I.3.8. ODPOWIERZENIA

Odpowietrzenie poprzez zawory odpowietrzające z zaworami stopowymi zamontowane na końcówkach pionów oraz poprzez indywidualne, ręczne odpowietrzniki przy grzejnikach.

I.3.9. ODWODNIENIA

Odwodnienie głównych przewodów rozdzielczych i pionu poprzez spusty z zaworami kulowymi zamontowane w pomieszczeniu rozdzielaczy. Odwodnienie rurociągów instalacji poprzez wydmuchanie sprężonym powietrzem. Odwodnienie poszczególnych grzejników poprzez spusty przy zaworach grzejnikowych.

I.3.10. URZĄDZENIA GRZEJNE

Grzejniki stalowe płytowe zasilane od dołu z fabrycznie zamontowanymi regulacyjnymi wkładkami zaworowymi oraz grzejniki stalowe płytowe z podłączeniem bocznym.

I.3.11. PŁUKANIE INSTALACJI

Ze względu na znaczną wrażliwość grzejnikowych zaworów termostatycznych na mechaniczne zanieczyszczenia wody grzejnej, instalacja wewnętrzna powinna być szczególnie starannie wypłukana. Podczas płukania zawory grzejnikowe powinny mieć zdemonstrowane głowice termostatyczne, a ich nastawa wstępna ma odpowiadać pełnemu otwarciu.

I.3.12. PRÓBY SZCZELNOŚCI

Po zmontowaniu instalacji i jej wypłukaniu, a przed wykonaniem izolacji termicznej należy przeprowadzić próbę szczelności.

Próby dla rurociągów wykonać zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru rurociągów z tworzyw sztucznych”.

I.3.13. IZOLACJA TERMICZNA

Rurociągi prowadzone w bruzdach ściennych zaizolować otulinami Thermaflex typ „Thermacompact S” grubości 6 mm lub równoważnymi. Rurociągi prowadzone pod stropem pomieszczeń zaizolować otulinami Thermaflex FRZ o grubości 13 mm lub równoważnymi.

I.3.14. DEMONTAŻ

Przed przystąpieniem do prac należy wykonać demontaż rurociągów i grzejników.

I.4. INSTALACJA WODY ZIMNEJ I CIEPŁEJ, WEWNĘTRZNE HYDRANTY PRZECIWOPOŻAROWE

Projektowane instalacje zasilają przybory w węzłach sanitarnych budynku i hydranty p.poż.

I.4.1. ZAPOTRZEBOWANIE WODY

- przepływ obliczeniowy wody zimnej 1,22 dm³/s zgodnie z normą PN-92/B-01706
- przepływ obliczeniowy wody zimnej w instalacji wewnętrznych hydrantów przeciwpożarowych 2,0 dm³/s, wymagane minimalne ciśnienie dyspozycyjne 0.2 MPa

Dobór wodomierza:

Do pomiaru wody dostarczanej do budynku dobrano wodomierz WS 10, klasa B, o średnicy DN40, G_n=10,0 m³/h. Wodomierz zlokalizowano w pomieszczeniu gospodarczym w piwnicy budynku.

I.4.2. ZASILANIE W WODE

Zasilanie budynku w wodę poprzez istniejące przyłącze wodociągowe z miejskiej sieci wodociągowej.

Przygotowanie ciepłej wody przez zastosowanie indywidualnych elektrycznych pojemnościowych ogrzewaczy c.w.u. typu SHU 5 Si STIEBEL ELTRON i SHU 10 Si STIEBEL ELTRON.

I.4.3. RUROCIĄGI

Przewody instalacji hydrantowej z rur stalowych, instalacyjnych, ze szwem, wg PN-84/H-74200 ocynkowanych, łączonych za pomocą kształtek gwintowanych.

Przewody instalacji wody zimnej z rur PE sanitarnych typ PE-RT/AL (maksymalna temperatura pracy 90°C, maksymalne ciśnienie robocze 1.0MPa).

Dla rurociągów prowadzonych w bruzdach ściennych i pod warstwą szlichty posadzki zachować minimalną grubość przykrycia betonem wynoszącą 3 cm.

I.4.4. ARMATURA ODCINAJĄCA

Jako armaturę odcinającą stosować zawory kulowe z przyłączami gwintowanymi, PN=0,6 MPa.

I.4.5. PRÓBY SZCZELNOŚCI INSTALACJI

Przeprowadzić po zmontowaniu instalacji, a przed wykonaniem izolacji termicznej rurociągów stalowych.

Próby dla rurociągów PE wykonać zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru rurociągów z tworzyw sztucznych”.

I.4.6. PŁUKANIE I DEZYNFEKCJA INSTALACJI

Wykonać po pozytywnej próbie szczelności. Rurociąg należy dokładnie przepłukać czystą wodą, przy szybkości przepływu dostatecznej dla wypłukania wszystkich zanieczyszczeń mechanicznych (nie mniej niż 1,0 m/s). Woda musi pod względem własności chemicznych, fizycznych, bakteriologicznych odpowiadać warunkom podanym w rozporządzeniu MZ z dn. 19.11.2002, Dz.U. nr 203, poz.1718.

Jeżeli własności wody nie spełniają warunków określonych w w/w rozporządzeniu przewody wodociągowe należy poddać dezynfekcji roztworem wapna chlorowanego, a następnie ponownie przepłukać.

I.4.7. IZOLACJA TERMICZNA

Rurociągi stalowe zaizolować otulinami polietylenowymi Thermaflex FRZ o grubości 13 mm lub równoważne. Rurociągi PE wody zimnej i ciepłej zaizolować otulinami Thermaflex FRZ o grubości 9 mm lub równoważne.

I.4.8. DEMONTAŻ

Przed przystąpieniem do prac należy wykonać demontaż rurociągów i przyborów sanitarnych.

I.4.9. WEWNĘTRZNE HYDRANTY PRZECIWPOŻAROWE

Zaprojektowano hydranty przeciwpożarowe o średnicy 25 mm składające się z następujących elementów:

- szafka hydrantowa,
- zawór hydrantowy o średnicy 25 mm,
- prądownica PWh-25 wg PN-EN 671-2,
- wąż tłoczny półsztywny o średnicy 25 mm i długości 30 m
- zwijadło węża.

I.5. INSTALACJA KANALIZACJI SANITARNEJ

Projektowana instalacja kanalizacji sanitarnej odprowadza ścieki bytowo-gospodarcze z węzłów sanitarnych poszczególnych pomieszczeń, instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej oraz z odwodnienia posadzki pomieszczenia rozdzielaczy.

I.5.1. ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW

Odprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejącej miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej.

I.5.2. PRACE ZIEMNE

Wykopy pod projektowane leżaki kanalizacyjne wykonać ręcznie na odkład. Szerokość wykopu powinna zapewniać minimum 30 cm odstęp pomiędzy ścianą wykopu, a zewnętrzną ścianą rury z każdej strony. Zasypywanie wykopów ręcznie z jednoczesnym ręcznym zagęszczaniem. Grubość jednorazowo ubijanej warstwy nie powinna przekraczać 1/3 średnicy przewodu i nie powinna być większa niż 15 cm. Materiałem użytym do zasypywania powinien być grunt mineralny, piasek sypek drobno- lub średnioziarnisty bez grud i kamieni.

I.5.3. LEŻAKI W WYKOPACH

Rurociągi w wykopie należy ułożyć na podsypce piaskowej o grubości 15 cm. Materiał użyty do podsypki powinien spełniać następujące wymagania:

- nie powinny występować cząstki o wymiarach powyżej 20 mm,
- nie może być zmrożony,
- nie może zawierać ostrych kamieni lub innego łamanego materiału.

Podłoże wraz z warstwą wyrównawczą należy profilować w miarę układania kolejnych odcinków rurociągu. Przewód po ułożeniu powinien ściśle przylegać do podłoża na całej swej długości na co najmniej $\frac{1}{4}$ swego obwodu, tzn. należy bardzo starannie zagęścić grunt.

Leżaki kanalizacji sanitarnej wykonać z rur z PVC kielichowych o połączeniach uszczelnianych za pomocą gumowych uszczelek.

I.5.4. PIONY I PODEJŚCIA ODPŁYWOWE

Piony kanalizacji wykonać z rur PVC kielichowych o połączeniach uszczelnianych za pomocą gumowych uszczelek. Na każdym z pionów przed przejściem w leżak odpływowy zamontować rewizję ze szczelnym zamknięciem. Piony kanalizacyjne zakończyć wyprowadzonymi ponad dach rurami wywiewnymi PVC. Podejścia odpływowe od poszczególnych przyborów sanitarnych, w zależności od

średnicy wykonać rur PVC lub PP kielichowych o połączeniach uszczelnianych za pomocą gumowych uszczelek.

Odwodnienie z instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej wykonać z PCV klejonego.

I.5.5. ODWODNIENIE POSADZEK POMIESZCZENIA ROZDZIELACZY

Zaprojektowano odwodnienie posadzki pomieszczenia rozdzielaczy poprzez studzienkę schładzającą z kratką.

I.5.6. DEMONTAŻ

Przed przystąpieniem do prac należy dokonać demontażu rurociągów.

I.6. INSTALACJA KLIMATYZACYJNA

System chłodzenia poszczególnych pomieszczeń oparto na klimatyzatorach utrzymujących w pomieszczeniu dla warunków obliczeniowych temperaturę 24°C. Projektuje się rozwiązanie chłodzenia w oparciu o klimatyzatory firmy FUJITSU z zastosowaniem systemu VRF AIRSTAGE SERIA V.

Przewidziano układ klimatyzacji składający się z jednostek wewnętrznych ściennych, współpracujących z zespołem skraplacza w skład którego wchodzi trzy jednostki zewnętrzne.

Montaż jednostek zewnętrznych na dachu budynku na ramach stalowych (lokalizacja jak na rysunku).

Przewody chłodnicze, freonowe będą prowadzone w komunikacjach w przestrzeni międzystropowej.

System VRF umożliwia zasilanie poszczególnych klimatyzatorów z zespołu skraplacza jedną parą rurociągów chłodniczych.

Sterowanie pracą poszczególnych klimatyzatorów realizowane będzie indywidualnie w każdym pomieszczeniu regulatorem przewodowym.

Odprowadzenie skroplin rurami do instalacji kanalizacyjnej poprzez zasyfonowanie, wykonać z rur PVC łączonymi poprzez klejenie np. systemu NIBCO, IBG.

I.7. UWAGI KOŃCOWE

1. Całość robót wykonać zgodnie z wytycznymi zawartymi w następujących opracowaniach:
  - „Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych tom II Instalacje sanitarne i przemysłowe”
  - „Warunki techniczne wykonania i odbioru rurociągów z tworzyw sztucznych”
  - Wytyczne producentów stosowanych materiałów i urządzeń
2. Wszystkie zainstalowane urządzenia muszą posiadać deklaracje lub certyfikaty zgodności z dokumentem odniesienia (w odniesieniu do wyrobów podlegających certyfikacji na Znak Bezpieczeństwa, zgodności z Polską Normą lub Aprobata Techniczną).
3. Stosowane materiały muszą mieć atesty i aprobaty dopuszczające do stosowania w Polsce.
4. Podczas zalewania betonem rurociągów powinny one pozostawać pod ciśnieniem minimum 3 bary (zalecane 6 bar). Wymaganie to jest podyktowane możliwością mechanicznego uszkodzenia rur w fazie wykonywania prac budowlanych (wylewanie posadzek, kładzenie tynków, itp.) i łatwego wykrycia oraz szybkiego usunięcia ewentualnego uszkodzenia. Należy unikać prowadzenia przewodów w miejscach, w których mogą być one narażone na uszkodzenia mechaniczne np.: w obrysie przyborów sanitarnych montowanych na śruby do posadzki, w okolicach wbijanych progów otworów drzwiowych.
5. O wszelkich zmianach w stosunku do dokumentacji wynikających z technologii robót nieznanymi w czasie projektowania decyduje inspektor nadzoru, który poważniejsze zmiany winien uzgodnić z biurem autorskim.

Projektant: